

К 79/Д 87

120000868682

КОГАТО РОЗИТЕ

ПОТЪЖАВАТ

ДАР
от Издателство Младост

1941

НАРОДЕН ТЕАТЪР „САВА ОГНЯНОВ“ — РУСЕ

Носител на ордена „Червено знаме на труда“

КОГАТО РОЗИТЕ ТАНЦУВАТ

пиеся със с музика и балет
от Валери Петров

Сезон 1961-1962

Песета постановка

444942

49
284

ВАЛЕРИ ПЕТРОВ

Сякаш по традиция мнозина хора на изкуството преди да стигнат до самото изкуство се занимават със съвсем други неща. Нека на тази традиция отдадем и желанието на Валери Петров да следва и завър-

ши медицина. Но докато учи как да лекува хората, у него самия се развива неизлечимата жажда да наблюдава света и да пише за него. Така наред с първите диагнози, излизат и първите му стихове в прогресивния печат преди 9 септември 1944 година.

Непосредствено след това Валери Петров е пропагандист в радио София. През втората фаза на Отечествената война той е между бойците като военен кореспондент.

Войната е завършена. Започва мирното изграждане на новия живот. Но това из-

граждане значи и борба, тежка и непримирима по всички фронтове. В тази борба Валери Петров е всред редиците на ония, които творят новата поезия. Неговата лирика е желан гост на всички вестници и списания, търсена и рецитирана от всички ни. Умението на Валери Петров да пулсира с най-съвременните проявления на нашия живот — положителни и отрицателни — го прави и един от основателите на сатиричния вестник „Стършел“, на чиято редакционна колегия е член и днес.

Четири години Валери Петров е в Рим като дипломат. Пътищата му кръстосват из Европа и стигат до Америка. Плод на посещенията му в Китай е „Книга за Китай“, изпълнена с богати впечатления и познания за тази страна.

В България поетът Валери Петров вече не е само поет. Той пише и сценарии и естрадно сатирични материали. В списъка на българските киносценарии, четири между най-интересните са подписани от Валери Петров — „Точка първа“, „На малкия остров“, „Първи урок“, „Слънцето и сянката“.

като не се спираме на неговите успехи в рисувания филм. Сатиричните спектакли на в „Стършел“ от преди няколко години носят свежестта и на неговия хумор. И все пак основно в творчеството му за сега са четирите стихосбирки: „Стихотворения“, „Дните които живеем“, „Там на Запад“ „В меката есен“. За талантливо написаната поема „В меката есен“ — Валери Петров е предложен за лауреат на Димитровска награда.

„Когато розите танцуват“, играна досега с голям успех в Чехословакия и включена в репертоара на почти всички театри у нас е пръв опит на Валери Петров в областта на театъра. И ако за по-малко от двадесет години до поета е израснал и сценариста, и сатирика и публициста, сега драматургът Валери Петров заема мястото си.

»Розите« в Чехословакия

Комедията на Валери Петров „Когато розите танцуват“ се играе вече трети сезон в Чехословакия. Още преди първата премиера на написаната по нея едноактна опера с музика от К. Купка в Острава, пиесата на българския писател бе отново поставена (за девети път) в северо-бохемския град Сумперк.

И в Сумперк както и при пражката и премиера в театър „С. К. Нойман“ пиесата бе представена под заглавие „Петрински романс“ в блестящия превод и преработка на пражкия журналист и критик Сергей Махонин, с хубавите песни на Павел Копта и хубавата музика на Владимир Водинчка. Мотото на представянето бе мисълта на пбета Владимир Минач: „Младежта копнее, както винаги е копнеела, да бъде героична и романтична, хубава и чиста!“. В този лйтмортик е издържана цялата постановка на Йозеф Зажич. В постановката си той си послужи с принципа на „черния театър“ — оня прост вълшебен трик, при който актьорите, облечени в черно кадифе, играят също така на тъмен фон. При това положение те, но не и предметите които държат в ръцете си стават невидими за зрителя.

Младите актьори допринесоха много за големия успех на пиесата, а „черния театър“ спомага (за което и текстът на автора предлага много възможности) да се получат поредица илюзионистични моменти, изпълнени с вълшебна поезия, които една тежка сценична машинария никога не би била в състояние да постигне.

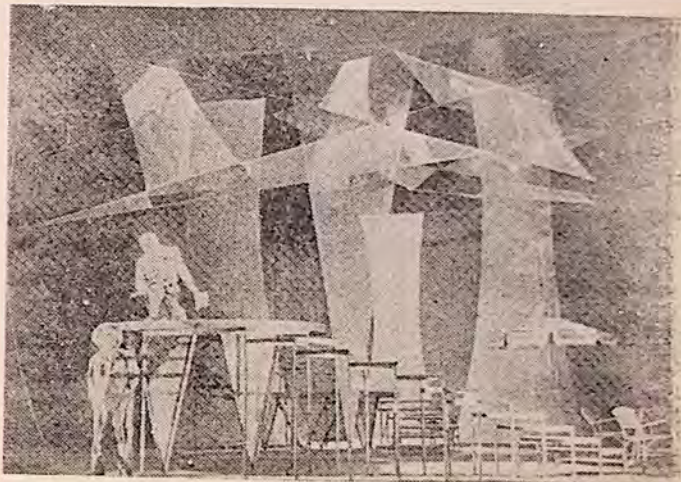
Опера по „Когато розите танцуват“

Оперният театър в Острава още веднъж доказва големите си грижи към творчеството на съвременните ни композитори. Той показва две нови оперни творби, чиито автори се числят към младото поколение: Единият е Иржи Пауерд днешният директор на чешката филхармония, а вторият — Карел Купка, който написа операта „Когато розите танцуват“.

„Много често съм мислил по въпросите на чувствуванията и преживяванията на нашата днешна младеж, много често съм участвувал в публични дискусии по тия въпроси“ — отбелязва Карел Купка по повод на първата премиера на едноактната му опера „Когато розите танцуват“.

И така попаднах на една тема, за която намерих подходящи мотиви и вариации в много играната в Чехословакия пиеса на българския поет Валери Петров. Новата му творба е принос към съвременния оперен театър. При моята работа над операта аз имах предвид колектива в Острава, преди всичко неговия член Карел Пруша, за когото аз с цялата си душа композирах ролята на Стария. Що се отнася до формата на новата ми опера, то аз се постарах тя да бъде синтез между пеене, проза и танцови

вмъквания. Цялата опера е замислена и осъществена като сън, на който отговаря и цялата композиционна фактура на произведението. Главният образ в творбата, който съвзема отделните картини и епизоди, има своя собствена музикална изразна форма — диаметрално противоположна на оная на другите образи в операта“.

Сцена из оп. „Когато розите танцуват“ в Острава

КОГАТО РОЗИТЕ ТАНЦУВАТ

пиеся със с музика и балет

от Валери Петров

СТАРИЯТ — (после: Неприятният, носачът, професорът) — Евстати Стратев	
МЛАДИЯТ — (после: запалянкото, прислужникът, шахматистът) — Цако Дачев	
КОЛОЕЗДАЧЪТ	— Димитър Малчев
ЧИНОВНИКАТА	— Елена Рикова
СЪПРУГЪТ	— Симеон Ганев
СЪПРУГАТА	— Димитрина Савова
ПРИЯТЕЛКАТА	— Надежда Шишкова
СТУДЕНТЪТ	— Ангел Геров
ПИАНИСТКАТА	— Антоанета Кръстева

ПРИЯТЕЛКАТА НА МЛАДИЯ И ВЛЮБЕНИ ДВОЙКИ

Режисьор: Жарко Павлович

Художник: Жак Авдала

Музика: Петър Ступал, Александър Владигеров

Диригент: Александър Владигеров

Постановка на танците: Димо Врубел

Танците изпълнява балетен състав от Русенската народна опера

Пом. режисьор: Ст. Маринов

Суфльор: М. Бурмова

Зав. худ. осветление:

Зав. пост. част: П. Панайотов

Театърмайстор:

Г. Хараламбиев

Дим. Найденов

Грим и фризури:

Зав. худ. ателие: М. Цанчев

Зав. шивашко ателие:

Здравка и Ст. Станоеви

Худ. изпълнител: Д. Гилев

мъжко — К. Пенков

Зав. дърв. ателие: П. Банов

Тапицер: Йордан Великов

дамско — К. Димитрова

ПРИМЬЕРА — 9 .V. 1962 г.

Сцена от постановката в Сумперк

Валери Петров

В меката есен

Следобедът е нежен, мек и тих.
За мача закъснели, тичат двама,
На плочника деца чертаят дама
и ето че рзплаква се едно.
Аз гледам ги и мисля си: „Дано
заплахите, надвиснали зловещо
над всяко същество и всяко нещо,
лъчът на слънцето да озари.
Във името на детските игри
спокойствие земята ни да има.
Няма да пепелта на Хиросима
над нас да бъде ясеносин простор
и из хлапете в радостния взор
да свети нял във розово всемирът,
тъй както пръстчетата му прозират,
когато гледа слънцето през тях...“

.....

.....

.....

Сега ни липсват острите борби
и моя милост, вместо да тръбни
подсвирква със уста Дърворезача
с онуй девойче там печели мача
и вече зад прането в резела
той казва: Хайде! — тя отвърща: Да!
И есента е пълна с билиони
взаимодействащи любовни йони,
така че, виж, пенсионерът стар,
дори и той разперил е радар
и чувства тайните вълни. и гледа
с едно око към двора на съседа,
и толкова загледан е натам,
че сам не вижда де върви и, бам! —
се блъсва неочаквано в дъреха.
— Полага му се! — аз се смея. — Нека!...

Из поемата „В меката есен“ — с която е
предложен за лауреат на Димитровска на-
града.

Песен за любовта ¹⁾

Какво си любов, ах, какво си, кажи!
Защо все край тебе човека кръжи?
Защо ни изглежда живота по нов,
щом твойта надежда ни лъхне любов?
Гъй хвали те всеки.

когато обича
и в майски пътеки
сред розите тича
но щом убоден ни
бодила суров
крещим разгневени:
Какво си любов?

Какво си, любов, ах, какво си кажи!
Защо все ловим се на твойта лъжи?
Защо момък млад и старик философ
еднакво си пати от тебе любов?
Но тъкмо сме дали
за себе си слово,

че вече едвали
ще любим отново
отново долита
познатия зор
и всеки те пита:

Какво си, любов?

Какво си, любов, ах, какво си, кажи!
Защо твойта мъка тъй сладко тежи?
Защо, вкусил ада, човек е готов
отново да страда от тебе, любов?

¹⁾ Из „Когато розите танцуват“

